

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Szerkesztési iroda:

Nagyberek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónapra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 19. szám.

Hétfő, jan. 25.

Az adóreform ellen.

— A nagyberek kereskedők és iparosok tiltakozó gyűlése. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagyberek, január 25.

A most már képviselőházi tárgyalás alatt álló adóreform-javaslat ellen tudva-levőleg jó ideje folyik a küzdelem az ország különböző érdekeltségei részéről. Különösen a kereskedők és iparosok azok, akik a legélelkenbben tiltakoznak az adóreformnak őket érintő intézkedései ellen, mert magukra nézve olyan sérelmesnek tartják, hogy a reform intézkedései gyökereiben támadják meg a magyar ipart és kereskedelmet s ezzel megbénítják a kereskedelmet és ipart további fejlődésében.

A kereskedők és iparosok az ország minden részében fölemelték tiltakozó szavukat s a tiltakozás és küzdelem még most is élénken folyik.

A küzdelemhez csatlakoztak a nagyberek kereskedők és iparosok is s tegnap délelőtt népes gyűlésen foglaltak állást az adóreform sérelmes intézkedései ellen, amelyeket remélhetőleg a parlamenti tárgyalás során, legalább nagyrésztben, mégis csak orvosolni fognak.

Most bővebbi kommentár helyett adjuk itt a tegnapi gyűlésről szóló tudósításunkat:

A nagyberek kereskedők és iparosok az Omke itteni fiókjának kezdeményezésére tegnap délelőtt 11 órakor a Lloyd-társulat nagytermében tiltakozó nagygyűlést tartottak az adóreform-javaslat ellen.

A nagygyűlésen, melyen Steinitzer Géza bankigazgató elnököt, egy a kereskedők, mint az iparosok nagyszámmal voltak képviselve, úgy hogy a résztvevők a Lloyd tágas nagytermét egészen megtöltötték.

Steinitzer Géza elnök üdvözlőlvén a nagyszámban megjelenteket, előrebocsátja, hogy az Omke a most tárgyalás alatt álló adóreform javaslatot úgy a kereskedőkre, mint az iparosokra nézve sérelmesnek tartja s szükségesnek találja, hogy a kereskedőket és iparosokat — akikre nézve a javaslat ugyszólván életkérdés — egy zászló alá gyűjtse, hogy közös erővel harcoljanak érdekeik mellett s ezért szükségesnek tartotta az iparosokat is meghívni a nagygyűlésre. Midőn ismételtén szívélyesen üdvözlöi a megjelenteket, javasolja, hogy a gyűlés válasszon egy ad hoc elnököt.

Az elnöki tisztségre a gyűlés egyhangulag Steinitzer Gézát, jegyzőkönyvvezetőnek pedig Holländer Edét, az Omke nagyberek fiókjának titkárát választotta meg.

Steinitzer Géza megköszönvén a bizalmat, a nagygyűlést megnyitja, majd felkéri Beck Gézát, az Omke központi helyettes főtitkárát, aki a nagygyűlésre Budapestről Nagybecskerekre jött, hogy tegye meg előterjesztéseit.

A központi kiküldött beszéde.

Beck Géza az Omke központi elnökségének üdvözlését tolmácsolva, röviden ismerteti a kereskedelmi és ipari érdekeltség részéről az adóreform ellen közel másfél esztendő óta folytatott küzdelemnek történetét. Rámutat azokra

a módosításokra, amelyeket a pénzügyi bizottság tárgyalásainak során a kereskedelem és ipar sérelmeinek enyhítése irányában elérnie sikerült, mint aminő az is, hogy a jövedelmi adó skáláját átdolgozták, amely most már csak a 15 000 koronás jövedelemnél éri el a 3%-ot, amíg az eredeti javaslat szerint 15 000 koronánál 3 1/2%-kal volt megállapítva a jövedelmi adó. Az előadó azután a kereskedőknek és iparosoknak az utóbbi hetekben folytatott akcióját méltatja, különösen a budapesti nagygyűlést, megállapítván, hogy a miniszterelnök 24 órával a budapesti gyűlés megtartása után a függetlenségi párt értekezletén bejelentette a kereseti adó maximális főösszegének kontingentálásához való hozzájárulását olyképpen, hogy a kontingens összege évenként 20%-kal fokozódjék és a tulmenő eredménytöbblet a kivetett adó leszállítására fordítottassék. Az előadó kifejti a miniszterelnök nyilatkozatának jelentőségét s különösen azt, hogy a törvényhozás a kereseti adó kontingentálásának tekintetében a kereskedők és iparosok s most már a miniszterelnök álláspontjára helyezkedve, ezzel csakis a teljes joggal igényelhető egyforma elbánásban részesíti az ipart és a kereskedelmet. Mert ha megnyugtatták a földbirtokost a földadó kontingentálásával, hogy a földadó-kataszter kiigazítása, tehát az adóalap lényeges felemelése folytán 20%-kal leszállított kules mellett sem fog több adót fizetni, mint eddig, meg kell adni ugyanezt a megnyugtatót a kereskedőknek és iparosoknak is, akiknél a szigorított bevallási kötelezettség az adóalapot az eddiginél átlag négyeszeresére emeli, úgy hogy dacára a 10%-ról 5%-ra leszállított kulesnak, kétszer olyan magas kereseti adót viselének, kivéve azokat az eseteket, amikor az adót az ugynevezett minimális tételek alapján vetik ki. Az előadó felsorolja ezután a kereskedők és iparosok további, még teljesítetlen fontosabb kívánságait és különösen kikel azon rendelkezés ellen, amely a pénzügyi intézetek ügyvitelükhöz mérten esetleg 15%-os adóval akarja sújtani, a lakbér és irodahelyiségek bérének bizonyos esetekben együttes számítása, a szolgálati viszonyban levők lakbérének s általánainak adó alá vonása ellen. Végül méltatja a kereskedők és iparosok együttjárását az adóreform ellen folytatott mozgalomban. Ezt csak erőpróbának tekint, amelynek állandó fegyverbarátságga kell alakulni, mert csak így védekezhetik a városi polgárság azok ellen, akik féltik tőle a közhatalmat s így minden téren gyengíteni akarják. Csak így lehet bevinni a közélet fontosabb területeire a kereskedelmi és ipari szaktudást, amely nélkül jó és teljes megnyugtatót keltő törvényeket alkotni nem lehet. Csak így biztosíthatjuk az ország fokozatos megerősödését, gazdasági erőforrásainak kellő fejlesztését, amik nemcsak a kereskedelem és ipar külön érdekei, hanem biztosítékai az ország gazdasági jobb jövődjének s biztosítékai a kulturális, szociális haladásnak is.

Az általános tetszéssel fogadott beszéd után Steinitzer Géza javasolja, hogy a nagygyűlés az érdekes és tanulságos előadásért szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet Becknek, amit a nagygyűlés meg is tett.

Dr. Billitz Béla Várady Imre dr. országgyűlési képviselőnek megbízásából üdvözlöi a nagygyűlést és tudatja, hogy Várady az adóreform-javaslat dolgában holnap, vagy holnapután fel fog szólni az országgyűlésen a kereskedők és iparosok érdekében s kéri a nagygyűlést, hogy a hozott határozatot vele közölje.

Dr. Várady üzenetét a gyűlés élénk tetszéssel tudomásul vette.

A határozati javaslat.

Ezután Szücs Gábor a következő határozati javaslatot terjeszti a nagygyűlés elé:

Az adóreform-javaslat ellen a nagyberekben folyó évi január 24-én megtartott nagygyűlésen megjelent kereskedők és iparosok elhatározták:

1. Egyértelműleg tiltakoznak az adóreform-javaslatnak reájuk nézve sérelmes intézkedései ellen, tiltakoznak továbbá a tervbe vett aránytalan megadóztatás ellen, mely a különböző foglalkozási ágak teherviselési képességét s jövedelmi arányát kellő figyelembe nem veszi.

2. A gyűlés ennél fogva feltétlenül szükségesnek tartja, hogy az adóreform-javaslat rendelkezései aképpen módosítsanak, hogy mindenképp biztosítsák az igazságos és arányos közteherviselést, a hazai iparnak és kereskedelemnek a külfölddel való versenyképességét és közérdekből való kívánatos fejlődését. E célból mindenképp kívánja, hogy a kereseti adó maximális főösszegben kontingentálván, a tulmenő eredménytöbblet a kivetett kereseti adó aránylagos csökkentésére fordítottassék, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvényjavaslat 21. §-a elejtessék, hogy a takarékbetétek tőkeamatadója 5%-ban állapítsassék meg, hogy az általános kereseti adóról szóló törvényjavaslat 44-ik §-ának a lakás és irodahelyiség lakbérének együttes számítására vonatkozó intézkedése törültsék, hogy az adó-kivetés terén a kincstár és adóköteles közti paritás mindenképp biztosítsassék, egyebekben pedig csatlakozik a Budapestben megtartott nagygyűlés határozataihoz.

3. A gyűlés táviratilag felkéri országgyűlési képviselőit, hogy a jelen határozatban foglalt kívánalmakat segítsék érvényesülésre felszólalássalukkal és szavazatukkal a képviselőház tárgyalásai alkalmával.

Miután a határozati javaslatot a nagygyűlés egyhangulag elfogadta, Steinitzer Géza indítványára a gyűlésből a következő táviratot intézték a kereskedelmi kormányhoz:

Távirat Kossuthoz.

Nagym. Kossuth Ferenc keresk. miniszter urnak
Budapest.

Az Omke vezetésével ma az adóreform ügyében Nagybecskereken tanácskozásra gyűlt kereskedők és iparosok nevében bizalommal kérjük Nagyméltóságodat, hogy a kereskedelem és ipar jogos érdekeit az adóreform-javaslatban tervezett sérelmes rendelkezések ellenében kegyes oltalmába venni és döntő befolyásával az igazságos és arányos tehermegosztásnak az új adóreform-javaslatban való teljes érvényesülésre közrehatni méltóztassék.

Holländer Ede,
jegyző

Steinitzer Géza,
elnök.

Deutsch Soma indítványára sürgönyileg üdvözlötlet küldtek még Sándor Pál országgyűlési képviselőnek.

Végül Steinitzer Géza elnök megköszönve a megjelentek nagy érdeklődését, örömmel állapítja meg különösen azt, hogy a kereskedőkön kívül az iparosok is oly szép számmal vettek részt a gyűlésen. Kitartásra kéri a megjelenteket az annyira kívánatos siker érdekében. Ezzel a gyűlés az elnök elterjesztésével véget ért.

A megyei alkalmazottak fizetési előlege. A belügyminiszter a vármegyei alkalmazottak részére adható fizetési előleg tárgyában a következő körrendeletet bocsátotta ki:

A m. kir. pénzügyminiszter ur — a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek ügyvitelének helyszíni vizsgálata alkalmával szerzett tapasztalatok alapján — 1908. évi 138.068. szám alatt kelt átiratával arról értesített, hogy egyes vármegyékben az alkalmazottak a még törlesztetlen fizetési előlegük hátralékos részének a törlesztésre szánt határidő lejártá előtt egy-

KORONA-SZÁLLODA ÉTTERMÉBEN HETENKINT 3-SZOR ZENE-ESTÉLY.

A kávéházban családok találkozóhelye.

A kávéházban családok találkozóhelye.

Bel- és külföldi lapok állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére, valamint nagy táncterem lakodalmak avagy báli alkalmakra. A nagyérdemű közönség szives pártfogásáért esedezve

STRASSER M. ÉS TÁRSA

BÁRTFAFÜRDŐ „ROYAL” ÉS A KORONA-SZÁLLODA, NAGYBECSKEREK, TULAJDONOSAI.

Kitűnő ételek és italok.

99-22

Figyelmes kiszolgálás.

szere és készpénzben való befizetése mellett újabb előleget kérnek és kapnak oly időben, a midőn még nem járt le azon időhöz, amelyre a korábbi előleget kapták. Tekintve, hogy a Vármegyei Ügyviteli Szabályzat 30. §-ában foglalt általános rendelkezés szerint annak az alkalmazottaknak, aki a korábbi fizetési előlegének törlesztésével hátralékban van, új előleg egyáltalában nem engedélyezhető, tekintve, hogy a fizetési előleg törlesztése tizenkét egyenlő és szakadatlan részletben történik, a fizetési előleg törlesztésére szánt tizenkét hónap eltelté előtt újabb fizetési előleg — a fentemlített általános rendelkezés sérelme nélkül — még abban az esetben sem adható, ha a korábbi előleg még törlesztetlen hátralékos részletei egyszerre visszafizettetnek is. Erről a címet a jövőben való szigorú mihez-tartás és alkalmazkodás végett értesítem. A miniszter helyett: Hadik s. k., államtitkár.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vüléki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A káulfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) január havi előadásai a következők:

Jan. 27: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 29: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

Január 31. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.

Február 8. Közigazgatási bizottság ülése.

— **Faur Kornél műszaki tanácsos.** Mint a hivatalos lap mai száma közli, a m. kir. kereskedelmi miniszter Faur Kornél kir. főmérnököt, a nagybecskereki államépítészeti hivatal főnökét műszaki tanácsossá nevezte ki. A kinevezés, amely Faur Kornél kiváló műszaki képességeit honorálja, minden körben, ahol Faurt ismerik, élénk örömet kelt.

— **Személyi hír.** Kornhaber Adolf honvédeztárs tegnap este Nagybecskerekre érkezett s ma délelőtt pedig szemlét tartott az itteni honvédszázalój felett.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével rendes havi közgyűlést tartott, amelyről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt dr. Perisics polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— **A szabad liceumból.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabad liceumában tegnap délután Lengyel István róm. kath. segédlelkész tartott előadást, amelyre ezuttal is zsufolásig megtelt a felsőkereskedelmi iskola díszterme. Lengyel István „Az utolsó évek magyar regényirodalma és etikája” címmel tartott előadást, amelyben elmondta a magyar szép próza rövid történetét, majd szólt az olvasás etikai törvényéről, a női és férfi prózairól, ismertette a társadalmi, történeti és irányregényt, valamint az egyes kiválóbb magyar szépprózai munkákat s végül beszélt a szépprózai irodalom jövő fejlődési irányáról. Az érdekes és tanulságos előadást a közönség mindvégig élénk figyelemmel hallgatta s végül zajos tapsokkal jutalmazta a szimpatikus előadót.

— **Orvosok nyugdíjügye.** A torontálvármegyei orvosi nyugdíjintézet választmánya tegnap délelőtt 10 órakor dr. Plechl Szilárd megyei főorvos elnöklésével ülést tartott, amelyen az Országos Orvos Szövetség által február 11-ikére a községi és körorvosok nyugdíjának állami rendezése tárgyában összehívott ankétra a maga részéről dr. Schimpl János módosi orvost küldte ki.

— **A törökbecsei kulturstély.** Törökbecséről írják: A Torontálvármegyei Közművelődési egyesület Törökbecsén február hó 1-én rendezte estélyét, amely múlt évi sikere révén mindannyiunkban kedves emlékeket kelt. Az általános érdeklődést és a velünk most közölt műsört tekintve, aligha csalódunk azon reményünkben, hogy az idei kulturstély sem erkölcsi, sem anyagi siker tekintetében nem marad el a tavalyi mögött. Az estélyre szóló meghívó a következő:

Meghívó a torontálvármegyei magyar közművelődési egyesületnek 1909. évi február hó 1-én napján Törökbecsén a „Royal”-szálló termében tartandó jótékonycélu estélyére. Műsor: 1. Rákóczi Rodostoban. Irta Várady Antal. Előadja Klein Mariska k. a. 2. Dr. Vincze-hidy Ernő. Műtörténeti emlékek. Előadja a szerző. 3. a) Petőfi Sándor. A magyarok istene. Zenéjét szerzte Erkel Ferenc. b) Csinom Palkó. Kuruc dal. Éneklé Gyarmathy Mariska k. a. Zongorán kíséri dr. Könczöl József. 4. Sz. Szigethy Vilmos, Novella. Felolvassa a szerző. 5. Kuruc dalok. Éneklé és zongorán kíséri Rác Ernő. A zenét Csámpai Jóska óbecsei zenekara szolgáltatja. Előadás után tánc. Kezdeté 8 óra. Jegyek ára 2 és 1 korona.

— **A nagybecskereki tanonc-ot hon köréből.** A nagybecskereki tanonc-otthon tegnapi összejövetele alkalmával Török Ferenc polgári isk. tanár Waltrich János polgári isk. tanár szives közreműködése mellett „A kurucvilág” cím alatt vetített képes előadást tartott. Az előadást nemcsak az ifjuság, hanem a szép számban megjelent felnőttek is élvezettel hallgatták. A kurucvilág eseményeinek érdekes leírása, a sikerült képek az ifjuságra a legkedvezőbb hatással voltak. Török és Waltrich uraknak szves fáradozásukért az ifjuság nevében az otthon vezetője mondott köszönetet. Hálas köszönetet mondott továbbá a közművelődési egylet és a villamos-telep igazgatóinak, kik nagybecsi támogatásukkal az előadás megtartását lehetségessé tették.

— **A befagyott Béga.** A néhány nap óta uralkodó téli hideg, az éjszaka oly dermesztőre emelkedett, hogy a Béga egyszeribe tükörsimára befagyott. Az ilyen jég folyóvízen ritkaság s nem mindennapi látványt nyújt az egyszerre megállt folyóvíz. A jég mindössze csak egy ujnyi a Bégán, de ha a hideg így tart, hát hamarosan vastag jégpáncélja lesz a mi kis folyócskánknak.

— **Helyreigazítás és köszönet.** A „Torontál” 16. számában az izr. nőgyelet elnöksége a felülfizetők közt említette Havas Dániel urat Havas Gyula ur helyett, amit ezennel helyre igazítunk. Köszönetet mondunk Sajóviz Somané úrnőnek az utólag adományozott 6 koronáért. Az izr. nőgyelet elnöksége.

— **Elfogott gyógyszerészegéd.** Még a múlt év októberében történt hogy Petrovics Viktor itteni gyógyszerészegéd 300 koronát esalt ki Basch Ernő gyógyszerészről s a pénzzel azután megszökött. A csendőrségnek most sikerült a megszökött gyógyszerészegédet Budapesten kinyomozni, ahol le is tartóztatták s ma átadták a nagybecskereki vizsgálóbírósnak, mely vizsgálati fogságba helyezte Petrovicsot.

— **Halál a vonaton.** A misity Luka módosi napszámos szombaton délután súlyos betegen Nagybecskerekre akart utazni, hogy az itteni kórházban gyógytassa magát, a szerencsétlen ember azonban Sándorudvar állomás előtt a vonaton meghalt. Holttestét beszállították a halottaskamrába, ahonnan ma délután 4 órakor temették el.

— **Megfagyott.** A hirtelenül keményre fordult tél vidékünkön is lekaszálta már első emberáldozatát. Tegnap reggel Szaján és Kikinda közt az országot melletti kútnál ugyanis egy cigány külsejű férfi holttestét találták, akiről az orvosok megállapították, hogy a nagy hidegben megfagyott. Hogy a megfagyott ember kicsoda, azt még nem állapították meg.

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülék, felülmulhatatlan minőségű pillanat kész-aparátusok, valamint mindenféle fényképészeti részek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 8. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapítottat 1854-ben. — Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert,** mert a folytonos munka fárasztó. Kitűnő erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió” mely főleg csukamáj-olajból áll, csakhogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszer-tárban kapható. (b)

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 28. A torontálvármegyei takaré- és hitelbank közgyűlése.

Január 28. Az ittebebi takarékpénztár r.-t. közgyűlése.

Január 30. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint r.-t. közgyűlése.

Január 30. A nagybecskereki takarékpénztár közgyűlése.

Január 31. A párdányi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése

Január 31. A magyarittebebi községi hitelszövetkezet közgyűlése.

Február 2. A nagybecskereki népbank r.-t. közgyűlése.

Február 4. Közigazdasági bank mint r.-t. közgyűlése.

Február 7. Az első torontálvármegyei takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.

Február 18. Az eleméri takaré- és hitelszövetkezet közgyűlése.

Február 21. A nagyteremiaci takarékpénztár közgyűlése.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Január 30. A hadastyán-egylet mulatsága.
Január 30. Némétvárosi olvasóköri bálja.
Február 1. A szöngygyár táncestélye.
Február 1. Tüzzoltó-bál.
Február 1. Polgári dalárda tánc-estélye.
Február 2. A „sirályok” házi estélye.
Február 6. A torontálvármegyei klub estélye az olasz földi rengés sujtottak javára.
Február 6. Kereskedelmi alkalmazottak táncestélye.
Február 13. Vasutasok bálja.
Február 13. Paraszt-bál.
Február 20. A róm. kath. egyházi dalárda cabaret-estélye.
Február 23. Filharmonikusok Calico-estélye.

A jótékony nőgyelet jelmez-estélye.

Az idei farsangnak eddig legfényesebb és legsikerültebb mulatsága kétségtelenül a jótékony nőgyelet álarcos jelmezestélye volt, melyet szombaton este tartottak meg a városi színházban, melynek földszintjét ez alkalomra táncteremmé alakították át. Az estély kezdete ugyan csak 1/4 10 órára volt jelezve, de már 9 órakor ugy a földszint, valamint a páholyok is megteltek előkelő közörséggel, amelynek soraiban ott láttuk: Botka Béla főispánt nejevel, Jankó Ágoston alispánt, Vincze-hidy Ernő megyei főjegyzőt, Neuschel Ferenc honvédeztárs nejeikkel, nemkülönbén társadalmi életünk színe-javát. Az estély külső képe szépség és változatosság dolgában semmi kivánni valót nem hagyott hátra. A páholyközönség elegáns estélyi toilettéje, a fényes rokkokó jelmezek, a többi maszkok serege, a katonatisztek egyenruhája, egybevetve a férfiak komoly frakkjaival és szmokingjaival, ragyogó, színes keretűl szolgált az estélynek. Kacagás, jókedv, pajzán tréfa is volt bőven, ami álarcos-bálnál szinte természetes s így az is természetes, hogy mindenütt csak jókedvtől ragyogó tekintetekkel lehetett találkozni. Egyszóval: a mulatság minden tekintetben a lehető legjobban sikerült, a közönség jól mulatott s mindezt érdem és elismerés egyrészt a nőgyelet lelkes és buzgó választmányi tagjait, élükön dr. Mihálovics Ödönne úrnóval, másrészt a Demkó István és dr. Mihálovics István vezetése alatt működő fáradhatatlan rendezőseget illeti, akik semmi fáradságot nem kimélve, már hetekkel ezelőtt dolgoztak a siker érdekében.

A táncmulatság este fél 10 órakor kezdődött Polonais-sel, amely alatt az összes jelmezek felvonultak s közöttük nem egy igen sikerült és eredeti volt. Így például a többek között jól mulatott a közönség Schmeerbauch és nejeinek tréfáin. Az álarcos-estély szenzációja és fénypontja azonban a „Lancier” volt, amelyet 15 pár táncolt el korhü jelmezekben. A nézők egy kis időre beleképelték magukat a rokkokó kor finom mámoros világába s gyönyörűséggel álmódóva szemlélték a hajbókoló andalgó táncospárokat, a bájós hölgyseget, a mint kedvesen, könnyedén lejtették a szép táncot, amelynek betanításáért Messinger Karolin urhölgyet illeti a babér. Kár, hogy Konstantinovicsek zenekara nem tudta játszani a Lancier-t s így az ahadozó zene némileg rontotta a hatást.

A Lancier-ben különben a következő párok vettek részt: Ambrózy Margit—Grandjean Jenő, Bakalovich Dóra—Hadzsics Kamillo, Bölönyi Ilus—Csanády Tibor, Burget Viola—Grandjean Andor, Deutsch Aranka—Mihálovics István, Grünbaum Frigyesné—Bánlaky András, Keresztes Margit—Giffinger Imre, Bánlaky Andrásné—Örley Kálmán, Králl Olga—Kéler Béla, Lowieser Gácsi—Stagelschmidt József, Marton Andorné—Wattay Miklós, Bielek Valér—Pólya Antal, Nagy Sándorné—dr. Szöllösy Ernő, Rukavina Arthurné—Nagy Sándor, Stassik Zaida—Demkó István és Szilágyi Rózi—Tabak Ferenc. Ezután szünóra következett s a szünóra után fél 2 órakor csárdással folytatták a táncmulatságot, amely a legjobb hangulatban reggelig tartott. A mulatságon részt vett hölgyek közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

A szöngyök: Ambrózy Lászlóné, Anna Jánosné, Anna Józsefné, Botka Béláné, Bielek Antalné, Bence Miksáné, Bölönyi Béláné, dr. Billitz Béláné, Burget Józsefné, Barta N-né, Basch Ernőné, Bánlaky Andrásné (rokkokó), Beller Istvánné, Bauer Giza, Czenger Nándorné, dr. Chirói Demeterné, Daniel Ferencné, Demkó Vidorné, Deutsch Jakabné, Deutsch N-né, Gzv.

Daun Gyuláné, öz. Ellmer Józsefné, Franz J. L-né, Finkelsteinné, Grünbaum Frigyesné (rokkokó), Gara Sándorné, Guttmann Béláné, Gyárfás Ödöné, dr. Gyenes Hugóné, dr. Gilezáné, dr. Haidegger Lajosné, Haidegger Ödöné, Hirtenstein Márkné, Havas Dánielné, dr. Hubert Zsigmondné, dr. Iványi Mórné, Jankó Agostonné, Jakóby Gáborné (hollandi leány), Keszler Ferencné, Kurländer Imréné, Koós Kálmáné, Kohn N-né, Kokits A. F-né, Keresztes Aladárné, öz. Kaufmanné, Kozarevné, Kleiner Gyuláné, dr. Konyovics Györgyné, Lowieser Imréné, Lucsics Vazulné, dr. Mihálovics Ödöné, Mayer Rezsóné, Mayer Henrikné, Mayer Aurélné, dr. Mangold Samuné, dr. Magyar Károlyné, Maurer Gyuláné, dr. Misera Józsefné, Marton Andorné (rokkokó), Messinger Karolin, Neuschl Ferencné, Nagy Sándorné (rokkokó), dr. Nónay Pálné, dr. Nagy Dezsóné, öz. Napholtz Agostonné, Napholtz Jenőné, dr. Obadeau Pálné, dr. Perisics Zoltánné, Partilla Gézané, Pfneisel Klára, Prokisch Gyuláné, Rukavina Arthurné (rokkokó), öz. Rippka Arminné, Reiner Dávidné, Ruttkáné, Rektorisz Károlyné, dr. Riesz Jakabné, Somfai Jánosné, Strasser Miksáné, dr. Steiner Gyuláné, dr. Stern Lázárné, Steinitzer Gézané, Schwarz Lajosné, Strusz Szerafinné, Szabó Béláné, dr. Szlammer Agostonné, Szilágyi Lajosné, Szilágyi Gyuláné, Sárffy Sándorné, öz. Steinbach Antálné, dr. Steinbach Béláné, Strasser Lipótné, dr. Sándor Mihályné, Strelinger Márkné, dr. Szántó Adolfné (Szerb-íttebe), Tabakovicsné, dr. Vincze Erőné (direktore), Wattay Endréné, Wattay Dezsóné, Vajda Lajosné, öz. Wachtel Leóné, dr. Weiserschan Józsefné, Winter Bernátné, Wádyné, Vogel Tiborné, Weisz Izidorné, dr. Vászity Endréné és öz. Zalán Károlyné.

Leányok: Ambrózy Margit (rokkokó), Annau Istránka, Annau Rózika, Bakalovich Dóra (rokkokó), Bölönyi Iuska (rokkokó), Bielek Valér (rokkokó), Bencze Lujza, Burget Viola (rokkokó), Csekmanek Ilonka, Deutsch Aranka (rokkokó), Ellmer Annuska, Freund Ilonka, Grandjean Adrienne, Guttmann Janka, Haidegger Valér, Hirtenstein Frida, Junga Poppi (délspanyol-leány), Keresztes Margit (rokkokó), Králl Olga (rokkokó), Kuss Berte, Kaufmann Giza és Adrienne, Kleveitai Laura (elszászi) és Emmi (postás leány), Lowieser Gáci (rokkokó), Nónay Ius, Naschitz Saecika (bébi), Oltványi Jolán, Prokisch Nelly, Rippka Giza, Ruttká Gizi, Stassik Zaida (rokkokó), Strasser Erika, Stern Vilma, Szlammer Mimi, Szilágyi Rózika (rokkokó), Tarnay Sárika (kéményseprő) Wachtel Adrién és Zalán Elsa.

*** A sirályok táncestélye.** A sirályok táncestélye nem, mint sajtóhírből közöltük, 7-én, hanem február hó 2-án este 9 órakor lesz a Lloyd-társulat termeiben.

*** A kereskedelmi alkalmazottak táncestélye.** Fölkértek bennünket a következő sorok közlésére. Tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, miszerint a helybeli „kereskedelmi alkalmazottak” által magyar és szerb szövegű falragaszokkal hirdetett mulatság rendezőivel nem azonosítjuk magunkat. Ezen mulatság rendezők tulajdonképpen nem is kereskedelmi alkalmazottak és a címet csak úgy bitorolják. Bizonyítja azt a közönség félrevezetésére szolgáló „n” betű a kereskedelmi szó előtt. Ezt a rejtélyes betűt felelősségvonnás esetén úgy is lehet magyarázni, hogy „nem”. Egyben megemlítjük, hogy táncestélyünket február hó 6-án, a Korona-szálló összes termeiben fogjuk megtartani. A „kereskedelmi alkalmazottak szakegyetel”-ének elnöksége.

Művészet, irodalom.

*** Az Arany János-társaság felolvasó ülése.** Az Arany János-társaság folyó hó 28-án, (csütörtökön) délután 5 órakor Temesvárott, a m. kir. állami főreáliskola dísztermében nyilvános felolvasó ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Tafferner Béla rendes tag: A dalköltők királya, esztétikai tanulmány. 2. Somfai János rendes tag: Novellák. 3. Gallovich Jenő, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület főtitkára, mint vendég: Kenyér, elbeszélés. Vendégeket szívesen lát a Társaság.

*** Lányok könyvtára.** Dr. Nitsch Árpád János, a győri polgári leányiskola igazgatója „Lányok Könyvtára” címen füzetes vállalatot indít meg, amely minden hónapban két füzetet jelenik meg. Egy-egy füzet 52 oldal terjedelmű, meggyerő kiállítású zsebrétű könyv, mindenkor a legválogatottabb tartalommal. Vidám és komoly szindarabok, monologok, rövid és hosszabb elbeszélések, művelődéstörténeti cikkek, szavalásra alkalmas költemények, fordítások a legjelesebb külföldi irodalomból, a művészetek és a társadalomtudományok, a szocializmus köréből vett értekezések fogják az egyes füzetek tartalmát képezni. Minden egyes füzet önálló egész lesz, 12 füzet együtt már egy csinos és értékes könyvtár ad. A szerkesztésben minden gond odairányul, hogy a lányok lelkéhez, szívilágához megtalálja az utat, gondolatokörébe beleilleszkedjék és elősegítse a szükséges által-

nos műveltséget. Egy füzet ára csak 24 fillér. A Lányok Könyvtárának most jelent meg január havi két füzete. Tekintettel a farsangra, az első és a második füzet egy egy vidám szindarabot hoz lányok számára. Az első füzet Kines István: A szobalány című 1 felvonásos vígjátékát közli, mellékletül pedig még egy monologot ad szintén Kines tollából: A köszöntés címen. A második füzet pedig Kines István: Az asszony-gazdaság című 2 felvonásos vígjátékát tartalmazza. Megrendelési cím: dr. Nitsch Árpád János, a „Lányok Könyvtára” szerkesztője, Győr. A szerkesztőhöz címzett megrendelés portómentesen lesz elintézve. Félévi előfizetés 12 füzetre 2 kor. 40 fillér, mely esetben a megjelenéskor portómentesen szállíthatnak az egyes füzetek. Megrendelhető minden hazai könyvkereskedés útján is.

TÁVIRATOK
Országgyűlés.

- A képviselőház ülése. -

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az adóreform vitája lassan folyik a Házban s bár sokan szólnak föl, érdeklődés még sincs a vita iránt, mert a helyzet köti le most teljesen a honatyák figyelmét s minden érdeklődésük a bécsi audienciák felé irányul. Ma különben már a horvátok is felvonultak s három szónokuk vett részt a vitában.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt, míg a kormány részéről csak Wekerle Sándor miniszterelnök volt jelen.

Az ülés megnyitása után, az elnöki előterjesztések során Justh bemutatja a török parlament választát a magyar parlament üdvözlétére, amelylyel a török parlamentet az alkotmány helyreállítása alkalmából köszöntötte. A törökök melegen köszönik az üdvözlétet. (Éljenzés.)

Azután áttértek az adóreform tárgyalásának folytatására.

Az első felszólaló ma Baross János volt, aki határos beszédben foglalkozott a javaslattal s a délmagyarországi gazdaegyesület ismeretes memoranduma alapján kívánta az egyes pontozatokat megállapítani. A javaslatot egyébként elfogadta.

Utána Surmin György horvát, Vlád Aurél nemzetiségi és Roits Milán horvát képviselő beszélt, valamennyien a javaslat ellen.

A politikai helyzet.

Justh bécsi utja.
Budapest, jan. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma délután Bécsbe utazik, ahol a király holnap délelőtt külön kihallgatáson fogadja.

Justh bécsi utja elé különös érdeklődéssel néznek politikai körökben, mert Justh rendületlenül az önálló bank mellett van. Justh ma kijelentette, hogy az ő álláspontjáról és nyilatkozatairól szóló hírek megfelelnek a valóságnak, csak az nem, hogy ő az önálló bank miatt ellenzékbe menne. Itt nem lehet szó ellenzékéről, mert a függetlenségi párt tulnyomó része az önálló bank híve s ezt ő meg is fogja a holnapi audiencián a királynak mondani.

A bankkérdés megoldása.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint a bankkérdés megoldásával, legalább néhány évre, már tisztában vannak a vezető államférfiak. A király és a kormány között kötött paktum 4-ik pontjában ugyanis benne van, hogy a korona Magyarország és Ausztria közötti ügyekben szabad kezét enged a magyar kormánynak, de ha a megegyezés nem sikerül, akkor minden közös ügyben s így a bankkérdésben is a statuskvó megmarad a kereskedelmi szerződések tartamára. Már most, ha a bankkérdésben Magyarország és Ausztria nem tud megegyezni, úgy a közös bank megmarad a kereskedelmi szerződések lejártáig,

vagyis 1917-ig. A bécsi forrás szerint a vezető államférfiak ezt fogják tölhasználni kivézető utnak a válságból.

Ügyvédek az adóreform ellen.

Budapest, jan. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ország összes ügyvédi kamarái tegnap nagygyűlést tartottak a fővárosban, amelyen elhatározták, hogy fölkéri a kormányt és a törvényhozást, hogy az adóreformjavaslatot megfelelően módosítsa.

A hadügyi szállítások.

Budapest, jan. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Sztterényi József államtitkár ma délelőtt hosszasan tanácskozott a közös hadügyminiszterrel a hadügyi szállítások dolgában.

A keleti események.

Budapest, jan. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, Szerbia 1200 lovat vásárolt Oroszországban, amelyet most szállítanak Szerbiába.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiai jelentés szerint a bulgár kormány az összez hadtestekhez tartozó tartalékosokat gyakorlatra hívta be.

Konstantinápolyi jelentés szerint Törökországban is nagy hadikészülődés folyik s csapatokat koncentrálnak a bulgár határra.

Az olaszországi pusztulás.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Római táviratok szerint tegnap Reggio di Calabriában ismét heves földrengés volt, amely a félig épen álló épületeket mind romba döntötte. Calabriában most újból nagy rémület uralkodik.

Egy messinai távirat szerint ott ma kajnalban volt újabb földrengés, amely azonban csak gyöngébb erejű volt. Aggasztóbb az, hogy tengerrengés is volt, aminek folytán a tenger a partvidéket több helyen elöntötte.

Határidő-üzet.

Budapest, jan. 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegvezték:
Buza (április) 25-60 — —
Buza (októberre) 21-74 — —
Rozs (áprilisra) 20-16 — —
Rozs (októberre) — — — —
Zab (áprilisra) 17-14 — —
Tengeri (áprilisra) 14-62 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
Temesvár, Verseez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Panesováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) **A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:**
Zombolyáról, Verseezről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Panesováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
Panesovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**
Zombolya, Temesvár, Verseez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Verseez, Autalfalva—Panesova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

NAGYTEREMIAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Mérleg-számla 1908. évi december 31-én.

Activa.				Passiva.			
Főkönyvi lapszám	VAGYON	K.	f.	Főkönyvi lapszám	TEHER	K.	f.
179	Készpénzkészlet — — —	21756	21	1	Részvénytőke — — —	100000	—
15	Értékpapírok — — —	5200	—	98	Tartalékalap — — —	28142	85
171	Váltók — — — 37102480			145	Betét — — —	405685	72
	Jelzálogilag biztosítva 289628	660652	80	168	Törzsbetét — — —	10354	64
178	Törl. jelzálog-kölcsön — —	86741	62	120	Visszleszámitolás — — —	204062	—
27, 124, 125, 133, 153, 160, 165, 167, 172, 175.	Adósok — — —	40679	49	99	Tovább. törl. jelzálog-kölcsön	52632	22
177	Kölcsön kötvényre — — —	300	—	71, 173, 174.	Hitelezők — — —	329	56
119	Ingatlanok — — —	3308	32	181	Átmeneti váltókamatok — —	5087	72
161	Girószámla az Osztrák-Magyar Banknál — — —	71880	81935724	138	Fel nem vett osztalék — —	28	80632271
					Nyereség — — —		1303453
			81935724				81935724

Követel. Veszteség- és nyereség-számla. Tartozik.

Főkönyvi lapszám	VESZTESÉG	K.	f.	Főkönyvi lapszám	NYERESÉG	K.	f.
162	Tökesített betétkamat — —	16837	42	166	Váltókamatok — — —	45449	71
169	Tökesített törzsbetétkamat — —	277	64	176	Költségkamat — — —	13	50
127	Kifizetett betétkamat — —	996	33	157	Törleszt. jelzálogkölcsönkamat	2567	98
147	Visszleszámitolási kamatok — —	8609	97	152	Értékpapírkamat — — —	200	—
130	Adó — — —	2068	50	101	Ingatlankamat — — —	35	4826619
149	Betét kamatadó — — —	1782	12				
158	Fizetések — — —	3320	—				
156	Házbér — — —	240	—				
170	Irodaköltségek — — —	1162	68				
180	Vegyes kiadások — — —	237	3523166				
	Nyereség — — —		1303453				
			4826619				4826619

Könyvelésért:

FRECOT ZOLTÁN s. k.,
könyvelő.

REINLEIN M. s. k.,
penztárnok.

JUNKER A. s. k.,
elnök.

FRECOT MIKLÓS s. k.,
v. igazgató.

Nagyteremia, 1908. évi december hó 31.

Jelen mérleget, veszteség- és nyereség-számlát a fő- és mellékkönyvekkel egyeztetjük és azokat minden részükben helyesnek találtuk.

(102-11)

Nagyteremia, 1909. évi január hó 15-én.

A felügyelő-bizottság:

KUNST ISTVÁN s. k.

KUNST MIKLÓS s. k.

JUNKER KÁROLY s. k.

Kedden, folyó hó 26-án este
a „Rózsa“ kávéházban

**NAGY
TOMBOLA-ESTÉLY.**

Kezdeté 10 órakor.

Ezután hetenként egyszer,
minden kedden tombola-estély.

(27-x.11)

ÚJ BOR
literje 30 krajcár.

dr. Brájjer Lajos
szőlőjéből.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

34-x.12

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a. levő
házamat előnyös fizetési felté-
telek mellett eladom. A ház áll
8 szobából, kényelmes mellék-
helyiségekkel, villanyvilágítással
és nagyon szépen parkirozott
udvarral.

SOLYMOSSYNE BRÁJJER MÁRIA.
(35-x.8)

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányait, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi
július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTERNEK A „TORONTÁL“ KIADÓHIVATALÁBAN.

324/1909. sz.

Révaujfalu község előljáróságától.

Hirdetmény.

Révaujfalu község képviselőtestülete múlt évi 52. kgy. sz. a. hozott s a törvényhatósági biz. részéről 2268. kgy. 22661/908. sz. a. jóváhagyott véghatározatával

négy mélykut furatását

határozta el.

Ennek a munkálatnak vállalat utján való biztosítása végett **f. évi február 8-án d. e. 9 órakor** Révaujfalu község házában nyilvános szóbeli árlejtést tartunk.

Az előírányzott összeg, amely egyúttal kikiáltási ár is, 17380 kor. 32 fil ér.

Árlejténi szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt 400 kor. bánatpénzt a községi bír. kezéhez letenni.

Zárt írásbeli ajánlatokat is elfogadunk, amelyeket a fentemlített bánatpénzzel fel kell szerelni s ezekben meg kell említeni, hogy az ajánlat benyújtója a feltételeket ismeri.

A község a beérkezett összes ajánlatok felett szabadon határoz s a legolcsóbb ajánlat elfogadásához kötve nincs.

A kut furására vonatkozó részletes feltételek a községi jegyzőnél tudhatók meg.

Az árlejtés megkezdése után beérkező írásbeli ajánlatokat nem fogadjuk el.

Révaujfalu, 1909. január hó 23.

Czarina,
jegyző.

103-2.1

Bogdán,
bíró.

Nyomdász-tanuló

jó családból

azonnal felvétetik.

1/1909. biz. szám.

A perlaszi királyi járásbírósgától.

Hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság 1909. évi január hó 14-ik napján 128/909. szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Rudolfsnád községre vonatkozólag az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII., az 1891. évi XVI. t.-cikk értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tével, a helyszíni eljárás nevezett községben **1909. évi február hó 10. napján** fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínen a további teendőket megkezdi, a községi előljárósággal külön fog közölni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközlők, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránt kérelmek előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. évi XXIX. t.-c. 15., 18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos

az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa; mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van telekkönyvi leg bejegyzve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Parlasz, 1909. évi január hó 16-án.

Bursák József,

betétszerk. tkvvezető.

Tóth,

betétszerk. (100-3.2) kir. betétszerk. bíró.

513/1907. b. v. k. sz.

101-1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1908. évi 9855. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósgnak 1908. évi V. 1502. számú végzése folytán dr. Winter Lajos ügyvéd által képviselt Kovács Gedeon javára 146 kor. 95 fill. tőkekövetelés és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1908. évi október hó 23-ik napján lefoglalt és 674 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Rogendorfban az uradalmi kertészlakban leendő megtartására határidőül **f. évi febr. 4-ik napjának d. u. 2 óráját** kitűzöm a nagybecskereki kir. jár. bíróság 1908. évi V. 1502/2. sz. alatt kelt végzésével.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok és tehén.

Nagybecskerek, 1909. évi január 14.

Schmelz,
kir. bír. végrehajtó.

Nagybecskereki Népbank részvénytársulat.

A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat“ t. c. részvényesei az 1909. évi február hó 2-án, kedden délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXII. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

N a p i r e n d:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1908. évi mérleg előterjesztése.
3. Az igazgatóság jelentése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. A mérleg megállapítása s a tiszta nyereség feletti határozathozatal.
7. Az igazgatóság indítványa a részvénytőke felemelése iránt.
8. Három rendes és egy felügyelő-bizottsági póttag megválasztása 3 évre.
9. A választmány kiegészítő választása.

Nagybecskerek, 1909. január hó 14-én.

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

13. §. A közgyűlésen minden egyes részvényesnek, kinek részvénye legalább egy hónappal a közgyűlés összeülése előtt a részvénykönyvben az ő nevére átíratott, van szavazati joga. Minden egyes részvény feljogosítja annak birtokosát egy szavazatra, de 20 szavazatnál többet senki sem egyesíthet magában. Minden szavazatképes részvényes magát más szavazatképes részvényes által helyettesítheti, utóbbi azon a meghatalmazás alapján gyakoroltakkal együtt 20 szavazatnál többet le nem adhat. Nők meghatalmazottak által gyakorolják szavazati jogukat, a gyámság vagy gondnokság alatt állók és jogi személyek törvényes, illetőleg szabályszerű képviselők útján, ha ezen képviselők nem is részvényesek. Az ily képviselő sem gyakorolhat többet 20 szavazatnál.

14. §. Minden részvényes, aki szavazati jogával élni kíván, tartozik legalább 3 nappal a közgyűlés összeülése előtt a saját nevére szóló részvényeket a nem esedékes szelvényekkel együtt a bank pénztáránál letéteményezni. Erről neki elismervény adatik, mely részére a közgyűlésnél igazolásul szolgál.

A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” z á r s z á m a d á s a 1908. évre.

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMLA 1908. ÉVRE.		TEHER.	
Pénzkészlet — — — — —	14243	71	Részvénytőke — — — — —	200000 —
Girókövetelés az Osztr.-magy. banknál — — — — —	9698	50	Tartalékalap — — — — —	107000 —
Követelés más intézeteknél — — — — —	3343	20	Átmeneti kamatok — — — — —	19745 84
Leszámitolt váltók — — — — —	1724532	32	Betéti kamatadó-tartalék — — — — —	2561 50
Jelzáloghitel kölcsön — — — — —	170505	63	Fel nem vett osztalék — — — — —	964 50
Ingatlanok — — — — —	72706	61	Takarékbetétek — — — — —	1103423 42
Értékpapírok — — — — —	5262	93	Visszleszámitolt váltók — — — — —	487969 03
			Hitelezők — — — — —	54617 52
			Felügyelő-bizottság tiszteletdíja — — — — —	900 —
			Nyereségáthozat 1907. évről — — — — —	395·42
			Tiszta nyereség — — — — —	22715·67
	2000292	90		23111 09
				2000292 90

TARTOZIK.	NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA 1908. ÉVRE		KÖVETEL.	
Kétes követelések leírása — — — — —	3818	—	Nyereségáthozat 1907. évről — — — — —	395 42
Ingóságok leírása — — — — —	200	—	Befolyt kamat és jutalék — — — — —	155718·77
Betéti kamat — — — — —	52059	78	levonva 1909. évre befolyt — — — — —	19745·84
Betéti kamat-adó — — — — —	5206	01		135972 93
Visszleszámitolási kamat — — — — —	26974	03	Ingatlanok jövedelme — — — — —	4829·34
Üzleti adó — — — — —	7147	93	levonva adó és költség — — — — —	1635·06
Hivatalnokok fizetése — — — — —	12984	—	Részvényátírási díj — — — — —	19 —
Kegydíj — — — — —	1200	—		
Üzleti költség és házbér — — — — —	4180	79		
Napibiztosok jelenléti jegyei — — — — —	1800	—		
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja — — — — —	900	—		
Nyereségáthozat 1907. évről — — — — —	395·42	—		
Tiszta nyereség — — — — —	22715·67	09		
	139581	63		139581 63

Nagybecskerek, 1908. december hó 31.

NAGYBECSKERÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

A könyvelőségért: **Tolveth Oszkár.**

AZ IGAZGATÓSÁG:

Partilla, vezérigazgató.

Dr. Annau.

Annau.

Baaden.

Kokita.

Megvizsgáltuk, az intézet könyveivel összehasonlítottuk és minden tekintetben helyesnek találtuk.

Nagybecskerek, 1909. január hó 16-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Annau Ádám.

Konkoly Samu.

Strasser Jakob.

A felügyelő-bizottság jelentése a „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” XXII. rendes közgyűléséhez.

Igen tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a lefolyt üzletre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni:

A kereskedelmi törvény, valamint az intézet alapszabályaiban ránk rótt köteletségünket teljesítve, az ügykezelés minden ágát a legpontosabban ellenőriztük, az intézet pénztárában időközönként vizsgálatot tartottunk s úgy a könyvvizetést, valamint a pénztári kezelést a legpéldásabb rendben találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1908. évi mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát behatóan megvizsgáltuk, helyesnek s annak tételeit az intézeti fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk s kijelentjük, hogy az abban kitüntetett 22715·67 K. az 1908. év tényleges nyereségét képezi, melyhez hozzáadva az 1907. évi 395·42 K. áthozatot, összesen 23111·09 K. áll a t. közgyűlés rendelkezésére.

Hozzájárulunk az igazgatóság ama indítványához, hogy a tiszta nyereségből 16000— K. mint 8%-os osztalék kifizetessék, 3000— K. az alapszabályokban előírt 10%-os javadalmazás helyett a tartalékalap gyarapítására, annak 110000— K.-ra leendő kiegészítésére fordítsassék, 2271·56 K. mint 10%-os igazgatósági jutalék, 700— K. pedig jótékonycélu adományokra az igazgatóság rendelkezésére bocsáttassék, a fennmaradó 1139·53 K. új számlára átvitessék.

Kérjük ezek alapján, úgy az igazgatóságnak, mint nekünk az 1908. évre a felmentvényt megadni.

Nagybecskerek, 1909. január hó 16-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Annau Ádám.

Konkoly Samu.

Strasser Jakob.

97-11